

Sygn. akt IV Ua 34/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Jerzy Zalasiński

Sędziowie : SO Katarzyna Antoniak

SO Jacek Witkowski (spr.)

Protokolant : st.sekr.sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2018 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 września 2017r. sygn. akt IV U 188/17

I. oddala apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz M. R. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

K. A. J. Z.J. W.

Sygn. akt IV Ua 34/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na mocy decyzji z dnia 5 czerwca 2017 roku ustalił podstawę wymiaru zasiłku opiekuńczego należnego ubezpieczonej M. R. za okres od 1.04.2017r. do 10.05.2017r. w wysokości 2.207,13 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że prawo do zasiłku opiekuńczego powstało po przerwie w dobrowolnym ubezpieczeniu chorobowym i przed upływem miesiąca ubezpieczenia chorobowego. Przepis art. 43 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2016 poz. 372).

Od decyzji tej odwołanie złożyła M. R., która wносиła o jej zmianę poprzez ustalenie podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego za okres od 1.04.2017r. do 10.05.2017r. w wysokości 8540,55 zł tj. u podstawy zastosowanej do wysokości uprzednio pobieranego zasiłku macierzyńskiego.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wносиł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 20.09.2017r. Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając podstawę wymiaru zasiłku opiekuńczego w wysokości 8.540,55 zł oraz zasądził od pozwanego Oddziału ZUS na rzecz ubezpieczonej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Ubezpieczona M. R. prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 4.03.2016r. do 02.03.2017r. była uprawniona do zasiłku macierzyńskiego, którego wysokość została ustalona w podstawie wymiaru na kwotę 8.540,55zł. W okresie tym M. R. była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego. Po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, podlegała ona od 3.03.2017r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu wypadkowemu. Od dnia 22.03.2017r. podlegała także ubezpieczeniu chorobowemu. Decyzją z dnia 24.04.2017r. ZUS odmówił M. R. prawa do zasiłku opiekuńczego za okres od 4.03.2017r. do 18.03.2017r. oraz prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.03.2017r. do 30.03.2017r. Ubezpieczona nie odwoływała się od wymienionej decyzji. Następnie organ rentowy przyznał jej prawo do zasiłku opiekuńczego za okres od 1.04.2017r. do 10.05.2017r. z podstawą wymiaru świadczenia w wysokości 2.207,13 zł tj. najniższą.

Sąd Rejonowy przyjął, że odwołanie ubezpieczone jest zasadne. Mianowicie nie podzielił oceny prawnej przedstawionej przez organ rentowy, iż do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego dla ubezpieczonej, znajduje zastosowanie przepis art. 49 ust.1 pkt. 1 ustawy zasiłkowej, który to przewiduje, że podstawę wymiaru zasiłku stanowi najniższa miesięczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe dla tych ubezpieczonych, których niezdolność do pracy powstała przed upływem miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego. Sąd I instancji powołując się na wyrok SN z dnia 7.12.2016r. (II UK 478/15) przyjął, iż w myśl art. 43 ustawy zasiłkowej podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa nie była dłuższa niż 3 miesiące. W myśl art. 47 tej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 – 42 i 45 tego samego aktu prawnego. Dalej Sąd Rejonowy zauważył, iż z chwilą nabycia prawa przez ubezpieczoną do zasiłku macierzyńskiego, ustało jej dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wynika to z treści art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 poz. 963). M. R. po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego w dniu 2.03.2017r. ponownie przystąpiła do ubezpieczenia chorobowego w dniu 22.03.2017r. Od 1.04.2017r. nabyła prawo do zasiłku opiekuńczego, a zatem przerwa pomiędzy zasiłkiem macierzyńskim a opiekuńczym wynosiła mniej niż 3 miesiące. W tej sytuacji podstawa wymiaru zasiłku powinna zostać ta sama.

Od wyroku tego apelację złożył pozwany Oddział ZUS. Zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wydane orzeczenie, a mianowicie art. 233§1 kpc poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego niewłaściwych wniosków poprzez przyjęcie, że zachodzą przesłanki do odstąpienia od ustalenia podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego na nowo, a także zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 48 ust. 1 w zw. z art. 48a oraz art. 43 w zw. z art. 48 ust. 2 ustawy zasiłkowej poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że w czasie trwania okresu zasiłkowego, wysokość zasiłku, do którego prawo powstało w czasie ubezpieczenia, nie może podlegać weryfikacji, z powodu krótkotrwałego ustania tytułu ubezpieczenia w trakcie jego nieprzerwanego pobierania, podczas gdy wykładnia językowa tych przepisów pozwala przyjąć, że przerwanie ubezpieczenia chorobowego skutkuje ustaleniem na nowo podstawy wymiaru zasiłku, nawet jeżeli nie wystąpiła przerwa w pobieraniu zasiłków albo jest krótsza niż 3 miesiące.

W konkluzji apelacji strona skarżąca wносиła o zmianę wyroku Sądu Rejonowego i oddalenie odwołania.

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja pozwanego organu rentowego nie jest zasadna. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy w granicach zakreślonych treścią art. 233§1 kpc. Sąd Okręgowy podzielił również ocenę prawną przyjętą przez Sąd pierwszej instancji. Stwierdzić należy, iż w sytuacji ubezpieczonej pobierającej zasiłek macierzyński i nie podlegającej w czasie jego pobierania ubezpieczeniu chorobowemu zastosowanie ogólnych zasad określonych w art. 48 ust. 1 ustawy zasiłkowej byłoby krzywdzące dla ubezpieczonej, gdyż podstawa wymiaru nowego zasiłku, w tym przypadku opiekuńczego wyliczona byłaby od najniższej podstawy. Sąd Najwyższy w powołanym wyżej wyroku z dnia 7.12.2016r. wyraźnie wskazał, że zasada wyrażona w art. 49 ust. 1 ustawy zasiłkowej doznaje wyjątku w wypadku nieustalenia na nowo podstawy wymiaru świadczenia przewidzianym w art. 43 ustawy, jeżeli między okresami pobierania zasiłków tego samego albo innego rodzaju przerwa była krótsza niż 3 miesiące. Sąd Okręgowy podzielił pogląd SN wyrażony w wyroku z dnia 7.12.2016r. Wykładnia językowa art. 48 ust. 2, na którą powołuje się ZUS prowadziłyby w każdym przypadku do pokrzywdzenia ubezpieczonej korzystającej z zasiłku macierzyńskiego przy określonej w nim podstawie wymiaru świadczenia, gdyż z mocy ustawy nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. Nie mogłaby więc skorzystać z regulacji zawartej w art. 43 ustawy zasiłkowej. Wykładnia celowościowa, którą zastosował SN przemawia za tym, aby powołany przepis stosować również w takiej sytuacji, w jakiej znalazła się ubezpieczona tj. przyjęć dotychczasową podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego dla potrzeb ustalenia podstawy wymiaru zasiłku opiekuńczego.

Z tego względu zaskarżony wyrok jest prawidłowy i z mocy art. 385 kpc apelacja podlegała oddaleniu. Jednocześnie Sąd Okręgowy na podstawie art. 98§1 i 3 kpc w zw. z § 10 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016r. poz. 1667) zasądził od pozwanego ZUS na rzecz ubezpieczonej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

K. A. J. Z.J. W.